

Ecologische psychiatrie

Citation for published version (APA):

Germeys, I. (2011). Ecologische psychiatrie: de context van ervaren. Maastricht: Maastricht University.
<https://doi.org/10.26481/spe.20110101ig>

Document status and date:

Published: 01/01/2011

DOI:

[10.26481/spe.20110101ig](https://doi.org/10.26481/spe.20110101ig)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Ecologische Psychiatrie: de context van ervaren

Dr. Inez Myin-Germeys

Iedere ervaring ontstaat in en wordt gekleurd door de context waarin ze plaatsvindt. Een glas rosé op een zomers terras in de Provence zal anders smaken dan hetzelfde glas tijdens een winters diner naast de kerstboom. Hetzelfde geldt voor psychiatrische ervaringen. Angst, depressieve gevoelens maar ook psychotische ervaringen zoals het horen van stemmen of paranoïde gedachten worden gekleurd door de context waarin ze tot stand komen. Toch maakt deze interactie met de context zelden deel uit van het wetenschappelijk psychiatrisch onderzoek, noch van de standaard klinische praktijk.

Het vakgebied van de Ecologische Psychiatrie vult dit hiaat op. Het is een nieuw vakgebied dat zich richt op onderzoek naar psychiatrische symptomen in de context van het dagelijkse leven. Met behulp van de Experience Sampling Methode, een gestructureerde dagboektechniek, kunnen gevoelens, psychiatrische klachten en de context waarin ze voorkomen in kaart worden gebracht. In mijn inaugurale rede toon ik aan dat deze onderzoeksmethode essentiële nieuwe informatie oplevert. In de eerste plaats laat ze ons toe om de psychiatrische fenomenen beter te begrijpen. We krijgen inzicht in de intensiteit en de variabiliteit van symptomen in het echte leven en kunnen ook bijbehorende beschermende of risicofactoren in kaart brengen. Hierbij kan zowel gedacht worden aan de interne context zoals gevoelens van angst of een dalend zelfbeeld, alsook aan de externe context zoals het al dan niet in gezelschap vertoeven van anderen. Deze informatie is niet alleen theoretisch relevant, ze heeft ook een belangrijke klinische waarde. Wanneer psychiatrische patiënten inzicht krijgen in hun eigen gedragspatronen doordat ze zichzelf monitoren, dan verrijkt dit niet alleen de diagnostiek, het biedt ook nieuwe mogelijkheden tot interventies in het echte leven. Op deze manier worden patiënten getransformeerd van passieve consument naar actieve partner in het therapeutische proces.

De ecologische psychiatrie kan ook een absolute meerwaarde betekenen voor de biologische psychiatrie. Met beeldvormende technieken is enorme vooruitgang geboekt in het in kaart brengen van de structuur en het functioneren van het brein. Deze bevindingen krijgen echter pas hun volle betekenis als ze ook gekoppeld kunnen worden aan gedrag en ervaringen in het echte leven. Op een zelfde manier kan de ecologische psychiatrie fundamenteel bijdragen aan de studie naar gen-omgevingsinteracties, waarbij onderzocht wordt in welke mate de genetische make-up een invloed heeft op hoe iemand reageert op een omgeving. Wanneer dit kan onderzocht worden voor echte reacties op echte omgevingsfactoren, bijvoorbeeld het al dan niet psychotisch reageren op stressvolle gebeurtenissen, kunnen meer subtiele effecten in kaart gebracht worden. Kortom, de Ecologische Psychiatrie is een veelbelovend en boeiend vakgebied, en ik hoop met deze leerstoel een substantiële bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling ervan.

Deze rede is niet uitgeschreven in een boekje. U krijgt echter wel de kans om haar nogmaals te zien op <http://www.maastrichtuniversity.nl/web/show/id=4426910/langid=42> of <http://bcove.me/1z3dzvzv>.